

אם יוסף

פרשת ויטל (ערה)

1) כי יוסף

1 וישא עיניו וירא וגר וגר (יה, ב). האריכה התורה בפרשה שלמה על כל פרט ופרט, וכמעט על כל תנועה שבמעשה החסד של אברהם אבינו ע"ה. הנה אחד שירש בית אין לו הרבה להאריך ולספר אלא אחת יגיד לנו: יש לי בית, חסל! לא כן הוא באדם אשר בנה לעצמו איזה בית, הוא כבר יספר ויספר מכל דבר ודבר שהתרחש לו מתחילתו עד גמרו, איך שקנה את הקרקע למקום הבנין, 6 איך שקנה את האבנים, הקורות, וכדומה עד גמרו את הבנין, חביב לו כל דבר ודבר, כי על כן הוא טרח ועמל עד החיותו ושלמותו. מעשיהם של צדיקים דרך בנין הם באים, אל תקרא בנין אלא בונין (ברכות סד), יש בנין ויש בנאות.

ובבנאות הנה כל פרט ופרט תופס מקום מיוחד, כי כל חלק חולק מהתנה את שלמות הבנין. — וישא עיניו, וירא, וירץ, וימהר אברהם, ויאמר מהרי, ויתן אל הנער וימהר, ועוד. אמרו חז"ל (ברכות ו): אגרא דפרקא אגרא אגרא דכלה דחוקא. — בבנין הנה כל דבר הוא חלק מהבנין, ועולה לחשבון גדול, וההטא והלימוד יחיד יבואו, כי בבנאים עסקינן, הם אלה האנשים הבונים של כל הנבואה. אמרו חז"ל (סו"ב ברש"י שמות לב, יג), על פסוק, ואעשה אותך לגוי גדול, אמר משה לפני הקב"ה אם כסא של ג' רגלים אינו עומד לפניך בשעת כעסך ק"ו לכסא של רגל אחד. ידע משה סודו של בנין, ובבנין צריכים חזקא לשלש רגלים. על שלשה דברים העולם עומד, על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים (אבות א, ב). — לבנין צריכים עמודים, ובלעזם אין קיום, כל מי שאין לו אלא תורה דומה כמי שאין לו אלוהי, (ע"פ יבמות קט): היסוד הוא כי יש סוד של בנין, ובתורה לחד אין הבנין נבנה בשום אופן — תורת ה' תמימה!

11
16

2) כע

1 כי על כן עברתם על עבדכם (יה, ה). וברש"י: כי הדבר הזה אני מבקש מכם מאחר שעברתם עלי לכבודי. בגמ' (קדושין ז), אמרו אשה שאמרה לאדם חשוב הילך מנה ואקדש אני לך מקודשת, בהיא הנאה דקא מקבל מתנה מינה גמרה ומקניא ליה נפשה. הנה שקבלתו של אדם חשוב לא מקריא כלל קבלה כי אם נתינה היא, אלא מי הוא האיש אשר יאמר עליו כי הוא האדם החשוב, הנה בעיני בעל גאון הכל בפניו כקליפות השום, ואדרבה את הכל הוא מפחית, 6 ובודאי כי לא יחשבם, אבל האיש העניו אצלו נהפוך הוא, כל אנשים חשובים בעיניו, את הכל הוא מכבד ומנשא, ואת עצמו הוא משפיל ומכניע, הוא האיש שכאשר נותן דבר מה למי שהוא, הוא המקבל ולא הנותן, מנתינתו להאחרים הוא הנהנה עד כדי להקנות להם נפשו.

11 הנה כשיבא אצלנו הח"ח כאורח ללון, גם אנחנו גשמה כולנו, ונהי קלים ודאי לעשות בכל מלאכה ועבודה לכבודו ולהיטיב עמו, כי גרגיש בעצמנו חשבת עונג רב וזכות גדולה על שהח"ח מקבל ממנו איזה דבר שהוא, ולקחת דבר שהוא מצד הח"ח מורגשת לנו כמו שהוא הנותן לנו ואנחנו המקבלים, כזאת היה באמת אצל אברהם אבינו, הכל היו אצלו חשובים, כל אדם היה בעיניו ה"אדם החשוב", ומאז היטיב לוולתו, הנה תמיד היה הוא המקבל ולא הנותן, רואה אברהם שלשה אנשים הולכי דרך, אנשים רגילים, כערבים נדמו לו, הנה הוא הרץ לקראתם הוא המשתתחה לפניהם, מחשיב הוא אותם ומתכבד מביאתם הרבה הרבה יותר מאלו היו באים אצלנו אנשים הכי גדולים שבדור, זה הפשט אשר אמר על שעברתם עלי לכבודי, מכל מעשיו וכל תנועותיו של א"א היה ניכר כי הם המיטיבים ועושים חסד עם אברהם, ולא אברהם עמהם, 21 זהו מהפכה שלמה, כי לא אני המיטיב עם זולתי, אלא באמת האחר הוא המיטיב עמדי.

16
21

3) אלוהים יתברך

1 ורשע אצל בני האדם המה רק ביחס אל המדברים. ומעשה ששמעתי בנסעי ברכבת עם פורקי עול, מתפארים לפני חבריהם, שביוהכ"פ הלכו אל מרוח נכרי ואכלו ושתו ושחקו בקלפים, והשומעים שאלו, מי זמי ההולכים? ובפרט שאלו 6 על א' מחבריהם, אם גם הוא היה בחבורה זו? ויענו בשחוק גדול, פלוני? הלא הוא "צדיק", כי אמר היום לא אשתתף, ומדבריהם למדתי, שאפילו מי

1 (כד) אולי יש חמשים צדיקים בתוך העיר. למה נאמר בתוך העיר? מפני שיש צדיקים הגרים בעיר, ואינם בתוך העיר, רק כלואים בתוך ד' אמות של הלכה. צדיקים כאלה לא ישפיעו על אנשי העיר ולא יחזירו אותם למוטב, לפיכך נאמר בתוך העיר, המוכיחים בשער, גודרים גדר ועומדים בפרץ וממילא המה יכולים להגן ולהציל את כל יושביה, ובאופן 11

11)

שמתתף עמהם כל השנה בהוללות
 ואכילת בריט ומשחק עמהם בקוביא. —
 מכיון שאיננו רוצה להשתתף עמהם
 בסעודה ביום הקדוש, הרי הוא צדיק.
 פבור זמן מה בקרתי בישיבה ידועה
 ושאלתי על בחור א', מה טיבו? ולחשו
 באוני, שחא איננו בסדר- ביראת שמים:
 שאלתי לפרטים (כי היה הדבר נוגע
 למעשה). ואמרו לי, שהוא מרבה לקרא...
 בעתונים. אז אמרתי אל לבי, ש-הרשע
 של הישיבה הוא בודאי במדרגה יותר
 גבוהה בייש ובקיום מצוות התורה
 מה-צדיק של החבורה, שפגשתי ברכבת.
 הוא הדבר אשר אמרנו, שיש רשע
 במקומו והוא צדיק במקום אחר, ולהיפך.
 הגנה אברהם, באמרו: האף תספה צדיק
 עם רשע? — לא כיון לצדיק ממש,
 צדיק בכל מקום, מי שזכויותיו מרובות
 על עונותיו, כי ה' בטוח, שאלה לא
 יסופו עם הרשעים. הוא בקש והתפלל רק
 על צדיק בתוך העיר, צדיקים ע-פ
 השקפת אנשי סדם, על אנשים, שהסכימו

על כל חוקי סדם, ואורח שהי', למשל,
 ארוך מן המטה הידועה, הסכימו, שצריך
 לקצצו וכו', אלא שאם קרה והי' האורח
 ממש כמדת המטה, ואנשי סדם רצו
 להעליל עליו, שצריך אעפ"כ לקצצו מעט,
 ומי שתוא, מהם ומחברתם, דיבר טוב על
 האורח, באמרו, אל נא אחי תרעו, הלא
 המטה שלנו היא כמדתו ממש, — אז
 קראו בודאי אחריו צדיק, אודות
 צדיקים אלה בעיני הסדומים דיבר
 אברהם, שאף שמשורת הדין אין להצילם,
 שהרי הם משתתפים יום יום בהתועבות
 הנעשות בעיר, אבל מכיון שהחזקו
 צדיקים בתוך העיר, יהי' חילול השם,
 אם יסופו יחד עם כל הרשעים: חלילה
 לך מעשת כדבר הזה להמית צדיק עם
 רשע (צדיק רק עם) — או בפי — רשע)
 והיה כצדיק כרשע חלילה לך (חולין
 הוא לך, כי יאמרו בסדום ובסביבותיה)
 השפט כל הארץ לא יעשה משפט.
 (כו) אם אמצא בסדם חמשים
 צדיקים, וכן להלן: אם אמצא שם

(4) me

"ואנכי עפר ואפר" (ית, כו)

אמר רבא בשכר שאמר אברהם ואנינו עפר ואפר, זכו בניו לשתי מצוות
 אפר פרה ועפר סוטה וחולין פה). צריך להבין מה המידה כנגד מידה?

(5) היתה אלהיה

ביאר המגיד מדובנא עפ"י משל: עשיר נכבד עשה משתה גדול ביום חתונת
 בנו, והזמין אנשים רבים ונכבדים, ומבין הקרואים היה אדם גדול בתורה ובחכמה,
 נקי וצדיק ונשוא פנים, ועם זאת עניו ושפל ברך. ובבואו לבית המשתה, אוה
 למושב לו במקום השפל ביותר לרוב ענותו, וסירב לשבת בראש הקרואים כיאות
 למעלתו, ועל אף הפצרת הקרואים ובעה"ב לשבת בראש מיאן להענות להם. מה
 עשה בעה"ב שהיה חפץ ביקרו של אדם גדול זה, שינה כל סדר ישיבת אורחיו,
 והושיב ליד אותו אדם את כל האנשים הנכבדים מבאי ביתו, ובזאת הגביה מקום
 כבודו, וקרנו הרים בכבוד.

הנמשל: אברהם אבינו שמפאת היותו שפל בעיניו אמר "ואנכי עפר ואפר".
 ובהיות וחס הקב"ה על כבוד הצדיק, הגביה ערך העפר ואפר ועשאו יקר הערך.
 ונתן שתי מצוות עפר סוטה ואפר פרה. ואפשר לרמז בזה מה שאמרו חז"ל לא
 המקום מכבד את האדם, אלא האדם מכבד את מקומו.

(6) אלהים

(א) ואמר אברהם כי אמרתי רק אין יראת אלהים במקום הזה, סודית לו פנים אם מלאש ליש או שם
 פסוק פילוסוף גדול והתקן לו נחשים שרים, והניח לו צד במדות טובות ע"פ פלג שכלו, והוא עשה משפט
 ודקס הכל עפ"י פלג שכלו, כפי לא שכל לנפשו על האדם האדם או שם האדם, שנעם פסיכיהו תלוש
 לעשות רע שפתי עבר שכלו על פלונו, כי נהגך עם סכנך בו את פלונו אל אלה תן לו הן רשעו נאך
 חולה, לו נכ שכלו יקר שולל לרעה ולנאוף ולעשות כל רע, רק מה אחד נמלא כנעם האדם אשר בו עכל
 לנפשו מלא חסד, והיא מדת היראה המעולה כנעם, שממנה ימנע שפתי אחד מיראת אלהים, שם חסד
 כנעם מיראה אלהים הסתפק על גבלו ומסארו והלופה את כל מעשיו, אז נכ עם יעבר עליו יצרו יירא וינעם
 פהתך כגדול כדולס את כל מעשיו ויכר מעשות רע, וכמ"ס יראת ה' מוסר חכמה, יראת ה' רלמית דעה,
 ומנו שהסנאל אליו נרשעות כספר פלגי, ועל"ה, כי אמרתי כנס פלגית עמד שהם כעלי מדות טובות
 שונים משפט ולדק, ולא רלמית כנס שוט דוע, רק מסרון אחד שאין יראת אלהים במקום הזה. (כ ח"ה
 שיהיה כנס יראת אלהים, רק אם פלמיתם כהנמה סרסית, שכ' רואה יודע ומשגיח על כל פליטת פלגית נכר,
 לא אם יאמרו שהשולם קרפון ומתאגד בדרך הסנע). והירגוני על דבר אשרי. לא אוכל לנפשו כפ,
 שם יצלו אלה ישו ותכנר כנס את האלוה, לא יוכל לנכות את יצרו ויכרנו לויה, אשר שאל יצלו אלהים,
 האכל לגדו ומוסיס הקליים לא יעמדו כפני אדועתם האלוה:

(2)

The implications of what Rav Elchanan was saying were clear. Germany was a civilized country, but there was no fear of the Lord. Therefore, it was a dangerous place. Anything could happen there.

"Not so," some of the German rabbis objected. "Germany is a land of laws, culture, civilization, high moral standing, science, technology. We are not some backward backwater from the Middle Ages. Jews are not at risk here. We are protected by the law."

Germany was indeed a country of laws, but what were those laws? Rabbi Reuven Bulka of Ottawa, Canada, recalls attending *cheder* in Germany during Kristallnacht. One of the children ran into the classroom and informed the *rebbe* that his house was on fire. The *rebbe* immediately telephoned the fire department and reported the fire, but his pleas for assistance fell on deaf ears. He got through to the fire chief, but to no avail.

"We are sorry," said the fire chief, "but we cannot put out the fire. It is against the law."

It was now against the law to put out fires in Jewish homes. Germany was still a land of laws. That had not changed. Only the laws had changed. All the culture and the civilization meant nothing. When there is no fear of God in a place, the laws mean nothing.

אהבת אב לבן - אהבה פנימית

וַיֵּשְׁבוּ אַבְרָהָם בְּבִקְרָ וַיִּקַּח לֶחֶם וְחֶמֶת מִיַּם וַיִּתֵּן אֶל הָגֵר
שֵׁם עַל שְׂכָמָהּ וְאֵת הַיֶּלֶד וַיְשַׁלְּחָהּ (כ"א, י"ד)

1 הקב"ה צוה על אברהם אבינו לשלח את ישמעאל מביתו. באותה שעה ישמעאל קדח מחום גבוה, ואף לא היה מסוגל להלך בכוחות עצמו מחמת חוליו, ולכן העמיסו אברהם על כתפי אמו יחד עם חמת מים, ושלחם מביתו.

שואל המדרש (שמ"ר פ"א, א): כיצד יתכן שאברהם אבינו - עמוד החסד, ינהג כך, לשלח ילד חולה עם אמו למדבר? אלא, אומר המדרש, שאברהם היה שונא אותו מאחר ויצא לתרבות רעה. 6

ומעודי הוקשה לי על דברים אלו, שהנה לאחר מכן כשבא הקב"ה לצוות את אברהם על עקידת יצחק, מובא שם (בראשית כב, ג) ברש"י שהיה ביניהם נידון: "את בן, אמר לו שני בנים יש לי. אמר לו 'את יחידך', אמר לו 'זה יחיד לאמו זה יחיד לאמו'. אמר לו 'אשר אהבת', אמר לו 'שניהם אני אוהב', אמר לו 'את יצחק'." תחילה אברהם שלח את ישמעאל מביתו קודח מחום מאחר והוא שונא אותו, ואילו כעת הוא אינו מבחין ביניהם כיון שאת "שניהם אני אוהב". זוהי לכאורה סתירה נוראה.

ישוּב הדברים נראה עפ"י דברי הגר"ס זצ"ל בענין אהבת אב לבנו. פעמים בישיבה אחת ישנם שני תלמידים: האחד הנו בחיר הישיבה, ת"ח מופלג השותה

(7)
R' Fraud

(8)
אברהם
יחיד

(3)

בצמא כל מלה מדברי רבו ראש הישיבה, בעל מידות, אהוב על המקום ואהוב על הבריות. השני - בנו של ראש הישיבה - הפוך בתכלית מהראשון, ממש בבחינת "פרא אדם", והימצאותו בישיבה אינה אלא כדי שלא ישוטט ברחובות. וכיוון שכך האב - ראש הישיבה מלא אהבה כלפי התלמיד הראשון, ואילו כלפי בנו חש הוא שנאה ומרירות נוראה.

10) שאלה כפי?

כב א אס פמח תרת ימצא הגנב והכה ומת א לו דמים: נ אס זרחה השמש עליו דמים ל שלם ישלם אס אין לו ונמכר בגנבתו:

11) וי

אם זרחה השמש עליו. אין זה אלא כחן משל, אם נרדף לך הדבר שיש לו שנים פתח. כשם הוה שהוה שנים כשולם, כך פשוט לך שאיט כל להרוג אפילו יעמוד בעל התמון כנגדו, כגן אב החימר לטוב ממון כגן נידוע שרמתי האב על כגן ואלט כל על עסקי נפשות: דברים 19. מתי הוה תשוב, ודלמה הוה אם יתנגד בעל הדין.

6 והנה בפנימיית הישיבה פרצה דליקה, האש משתוללת ומאימת לכלות את כל הנקרה בדרכה. ראש הישיבה פורץ לתוך החדר בפנימייה ומגלה את שני התלמידים הנ"ל כשהם ישנים. באפשרותן להעיר רק את אחד מהם ולהציל את חייו. את מי הוא יעיר? ודאי את בנו ולא את תלמידו האהוב!

ואף שכלפי בנו חש האב תחושות כעס ומרירות, ואילו את התלמיד אוהב הוא כנפשו, כל זה אינו אלא "פנימיות", אך ישנה "פנימיות של הפנימיות". וברגע של אמת, ה"פנימיות" אינה ה"מלה האחרונה", באותה שעה מגיע האב לתחושת "פנימיות של הפנימיות" ובה אהבת האב לבנו היא אהבת נפש ללא כל הגבלות.

כאשר צוה הקב"ה על אברהם להוציא את ישמעאל מביתו, אחז אברהם ב"פנימיות", והיות וישמעאל יצא לתרבות רעה, הוא כה שנא אותו עד ששלחו קודח מחום למדבר על שכם אמו עם כד מים אחד. אולם כשעמד אברהם מול הקב"ה במצב של נבואה שהיא התגלות האמת לאמיתה, הודה אברהם ואמר: אף שחש אני שנאה כלפי ישמעאל, אך הרי גלוי וידוע לפניך כי האמת לאמיתה היא שבעומק לבי - בפנימיות של הפנימיות - הנני אוהב אהבת נפש את שני בני כאחד.

כי עתה ידעתי כי ירא א' אתה ולא השבת את בנך את יחידך ממני (כג. יב).

בנך א"ל מרין בנין יש לי, אם יחידך זה יחיד לאמנו. וזה יחיד לאמו, אשר אהבת מרווייהו רחימנה להו, אם יחוק, ונראה דכשאלמר לו הקב"ה אם יחוק לא הי' זה סמס הודעה בעלמא למי מצניו נמכוון כי אם יחוק כי ביחוק יקרא לך זרע ורק יחוק נחשב בנו ואילו ישמעאל לא נחשב בנו, וזה הימה גדול הנסיון של העקידה, דכ"ז שחשב אברהם שיש לו שני בנים אין הנסיון כ"כ גדול להקריב חד מצניו

השב שמעממא בהקדמה הקשה דכאשר ליוה הקב"ה לאברהם שיחמוט את יחוק כתיב קם נא את בנך את יחידך אשר אהבת את יחוק ומדוע לאמר שעמד בנסיון כתיב רק את בנך את יחידך ולא כתיב אשר אהבת. ונראה דהנה צמנהדרין דף פ"ט ז' אימא דכאשר אמר לו הקב"ה קם נא את

12) יחוק יחוק יחוק

להקב"ה, אך כאשר אמר לו הקב"ה שיש לו רק בן יחיד אז הנסיון גדול להקריב בנו יחידו להקב"ה, ולפי"ז א"ש למה לא כתיב אשר אהבת כי אם את בנך את יחידך, שעיקר

הנסיון לא היה מחמת שאהב אותו דהא אברהם ענה להקב"ה שהוא אוהב גם את ישמעאל, אלא עיקר הנסיון היה מחמת שהוא בנו יחידו.

וי"ל הענין ע"פ מש"כ המאור עינים בפר' וארא, שכמו שאברהם אבינו נתנסה בעשרה נסיונות כך כל יהודי עובר בימי חייו עשרה נסיונות לפי ערכו. והיינו כי כל יהודי נושא שליחות עליונה שלמענה ירד לעולם למלא שליחות זו, וע"י הנסיונות שעובר ממלא הוא שליחותו בעוה"ז. וע"פ דברי הרמב"ן דמעלתו של אברהם אבינו היתה גדולה

עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו ועמד בכלם להודיע כמה חבתו של אברהם אבינו לפני המקום (אבות ה). צ"ב לשם מה כתבה התורה הק' באריכות גדולה את כל פרשיות הנסיונות של אברהם אבינו, כמו שמנאום חז"ל, ויהי רעב בארץ, ותקח האשה בית פרעה, וישלח אבימלך ויקח את שרה וכו', ובמיוחד הנסיון האחרון של העקדה, והאלקים נסה את אברהם, שנכתב על כל פרטיו, והרי התוה"ק תורת חיים ואין בה סיפורי דברים בעלמא, ומהו הלימוד שהתורה מלמדת בכל פרשת הנסיונות. ויש

מקשים למה רק בנסיון זה נאמר והא' נסה ולא בשאר נסיונות. עוד צ"ב קו' המהר"ל, מדוע רק אצל אברהם מציינו שנתנסה בעשרה נסיונות, ולא בשאר האבות.

13) נסיונות אלו

לא מצד שקיים כל התורה אלא לפי שעמד בעשרה נסיונות, דבזה הודיע כמה חבתו, ובוזה עיקר גדולתו ותפארתו על הפלגת חיבתו לפני המקום, והיינו שקיים כל התורה כולה עדיין אין בו כדי להודיע גודל החביבות של אברהם אבינו, ורק הנסיונות מודיעים כמה חבתו. הרי כמו כן הוא בפרט אצל כל יחיד, שצריך לעבור עשרה נסיונות לפי ערכו, שיתכן שיהודי מקיים כל התורה כולה אך עדיין לא התחיל למלא את השליחות שבעבורה ירד לעולם, שעדיין אין זו כל הוכחה לכך, אלא הנסיונות העוברים עליו הם אשר מודיעים כמה חבתו של כאו"א, שעל ידם הוא ממלא את שליחותו בעולם.

והבי' בזה, כדאיאת בספה"ק שתכלית כל התורה וכל המצוות היא אהבת ה' ודבקות בה', והעשרה נסיונות הם אשר מגלים ומודיעים את אהבתו ודבקותו בהשי"ת, להודיע כמה חבתו לפני המקום. כמו שאצל אברהם אבינו עיקר הנסיונות היו במדת אהבה, שהיו ביניהם כאלו נסיונות שלא היה בידו לעשות מאומה ולא היו תלויים בבחירתו, ומשמעות עמידתו בנסיון היתה בכך שקיבל באהבה את רצון ה'. וכגון ויהי רעב בארץ, ותוקח האשה בית פרעה ולבית אבימלך, שבכל אלו הרי לא היה בידו מה לעשות, אלא שקיבל זאת באהבה כי כך רצונו ית'. שעיקר מדתו של אברהם אבינו היא מדת החד מדת אהבה, ובה היו עיקר הנסיונות שיקבל רצונו ית' באהבה. וכן בנסיון העקדה היה עיקר הנסיון על האהבה. כמו שבארנו ענין וישכם אברהם בבקר דפירש"י שנודרו למצוה, שלגודל החביבות לקיים מצות ה' השכים בבוקר וכן חבש בעצמו חמור שאהבה מקלקלת השורה וכו'. וכן בעצם העקדה, שהיא בחי' אהבה מקלקלת השורה, שעיקר הנסיון לא היה עצם המעשה כי אם הסתירה שהיתה לאברהם אבינו, שאתמול אמרת לי כי ביצחק יקרא לך זרע ועכשיו אתה אומר לי והעלהו שם לעולה, ואברהם אבינו קיבל זאת בתכלית האהבה. וכאמור שתכלית כל התורה והמצוות היא אהבת ה' ודבקות בה', וזה נודע ע"י הנסיונות וביתר שאת בנסיון העקדה. ואם אין לנו שייכות למדרגה רמה כזו של

אהבה שעורר אברהם אבינו בנסיון העקדה, אבל עצם הדבר שייך לכל יהודי לפ"ע בכל הנסיונות העוברים עליו, שהעיקר בהם היא האהבה, שכל משהו של אהבה, שיהודי מוסר ומקריב מאהבתו, הרי"ו מודיע כמה חבתו לפני המקום. ומעלתו של כל אחד ואחד היא לא מצד שמקיים כל התורה, אלא רק מתוך שעומד בנסיונות, שבזה הוא ממלא שליחותו ותכליתו להודיע כמה חבתו לפני המקום. ודברי המאור עינים מאירים לנו את כל פרשת הנסיונות שנכתבו באריכות בתורה, ולמה לא נאמרו הנסיונות של יצחק ויעקב, כי באמת כל אחד ואחד מישראל עובר עשרה נסיונות, וגם יצחק ויעקב עברו נסיונות, אלא שהראשון היה אברהם אבינו שהתורה כתבה את הנסיונות שלו ללמד לנו ענין הנסיונות הנוגע לכאו"א בכל הדורות.

חלק התורה הזה של פרשיות הנסיונות של אברהם אבינו, מלמדנו שבכל מצוה יש עצם קיום המצוה שהוא חלק העשיה של המצוה, ויש תכלית ופנימיות המצוה שהוא בחי' אצילות של המצוה. וכגון מצות מילה שעליה אמר הקב"ה לאברהם התהלך לפני והיה תמים, ואחז"ל (שבת קל.) עה"פ שש אנכי על אמרתך כמוצא שלל רב דקאי על מצות מילה שקבלו עליהם בשמחה ועדיין מקיימין אותה בשמחה. והיינו שבמצות מילה עיקר פנימיות המצוה והענין הסגולי שבה היא השמחה שיהודי שמח ומרוצה בהשי"ת. ואמנם כאשר השי"ת עוזר ליהודי ויש לו בהירות המחשבה הרי אין שמחה גדולה מזו, שזה היום המאושר ביותר אצל יהודי כשהוא מכניס את בנו בבריתו של אאע"ה להיות יהודי מלגיונו של מלך. והרי זה חלק עיקרי במצוה שעדיין מקיימין אותה בשמחה. יש מצוות שתכליתן הפנימית היא שמחה, ויש מצוות שהפנימיות שלהן היא אהבה, שעדיין מקיימים אותן באהבה, כשבתות וימים טובים שהם ימי עונג ושמחה. שהתכלית הפנימית של כל המצוות היא לקשר יהודי להשי"ת. וכן כל הנסיונות שיהודי עובר מיועדים בפנימיותם להביאו למדרגה העליונה של אהבת ה'.